

Vanhusneuvosto

Aika 01.03.2021 klo 10:00 - 12:02

Paikka Valtuustosali ja Teams

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 7	Vanhusneuvoston valinta 1.6.2021 - 31.5.2023	3
§ 8	Valtuustoaloite Nurmijärven Onnenkimpale ry:n Heikkarin palvelutalossa tarjottavista palveluista	5
§ 9	Pankkipalvelut Nurmijärvellä	8
§ 10	Hyvinvointisuunnitelman 2017-2020 arviointi	9
§ 11	Nurmijärven kunnan Voimaa vanhuuteen –hanke	10
§ 12	Ilmoitusasiat	11
§ 13	Kehitys- ja keskusteluasiat	12

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Partanen Erkki	puheenjohtaja	
	Huovari Maila	varapuheenjohtaja	
	Koivu Arto	jäsen	
	Niinistö Jorma	jäsen	
	Rantanen Erkki	jäsen	
	Puhakka Marja-Leena	jäsen	
	Huhtinen Anne	jäsen	
	Sailio Alpo	kunnanhallituksen edustaja	
Muu	Aaltio Kati	pöytäkirjanpitäjä	
	Laine Kaisa	hyvinvointikoordinaattori	

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Arto Koivu ja Anne Huhtinen.

Käsitellyt asiat

7 - 13

Allekirjoitukset

Erkki Partanen
puheenjohtaja

Kati Aaltio
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus Nurmijärvellä 12.3.2021

Arto Koivu
pöytäkirjantarkastaja

Anne Huhtinen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Nurmijärven kunnan internetsivuilla 15.03.2021

Vanhusneuvoston valinta 1.6.2021 - 31.5.2023

Vanhusneuvosto 01.03.2021 § 7
293/00.00.01.00/2021

Kunnanhallitus on 16.3.1998 § 98 perustanut sosiaalilautakunnan esityksestä kuntaan vanhusneuvoston ja hyväksynyt samalla sille toimintasäännön. Toimintasääntöä on tarkistettu tämän jälkeen useampaan kertaan.

Voimassaolevan toimintasäännön mukaan vanhusneuvostoon kuuluu seitsemän (7) jäsentä ja varajäsentä, jotka kunnanhallitus valitsee eläkeläisjärjestöjen esityksen perusteella. Lisäksi kunnanhallitus nimeää vanhusneuvostoon ja vammaisneuvostoon yhteisen edustajansa kunnanhallituksen tai valtuuston jäsenistä sekä sosiaali- ja terveystoimen toimialan johtoryhmän esityksestä jäsenen ja varajäsenen vanhustyön ja laitoshoidon tulosalueelta.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Nurmijärven Eläkeläisten Yhteistyötoimikunta on kokouksessaan 26.1.2021 käsitellyt esitystä vanhusneuvoston jäsenistä toimikaudelle 1.6.2021 – 31.5.2023. Nurmijärven vanhusneuvosto esittää kunnanhallitukselle Nurmijärven Eläkeläisten Yhteistyötoimi-kunnan esityksen mukaisesti valittavaksi vanhusneuvostoon toimikaudelle 1.6.2021 – 31.5.2023 seuraavat henkilöt:

Puheenjohtaja Erkki Partanen Nurmijärven Eläkkeensaajat ry

Jäsen Maila Huovari Klaukkalan Eläkeläiset ry
varajäsen Armi Backman

Jäsen Arto Koivu Eläkeliiton Nurmijärven yhdistys ry
varajäsen Erkki Henriksson

Jäsen Jorma Niinistö Nurmijärven kansalliset seniorit ry
varajäsen Marjatta Harvakari

Jäsen Erkki Rantanen Nurmijärven Eläkkeensaajat ry
varajäsen Sirkku Immonen

Jäsen Tuula Pesola Klaukkalan Eläkkeensaajat ry
varajäsen Maria-Leena Puhakka

Jäsen Anne Huhtinen Nurmijärven Kristilliset Eläkeläiset ry
varajäsen Esko Haapalainen

Lisäksi vanhusneuvosto esittää, että kunnanhallitus nimeää vanhusneuvostolle varapuheenjohtajan.

Lisäksi vanhusneuvosto esittää kunnanhallitukselle, että vanhusneuvoston toiminta-säännön kohtaa Kokoonpano ja toimikausi 2§ ensimmäisen kappaleen toinen lause korjataan kuuluvaksi ”Lisäksi kunnanhallitus nimeää hyvinvointitoimialan esityksestä vanhusneuvostoon jäsenen ja varajäsenen”.

Päätös

Vanhusneuvosto esittää kunnanhallitukselle esityksen mukaista kokoonpanoa uudelle kaudelle 1.6.2021 – 31.5.2023.

Lisäksi vanhusneuvosto pyytää kunnanhallitusta huomioimaan esitykset varapuheenjohtajan valinnasta sekä muutostekstistä toimintasäännön 2§ esityksen mukaisesti.

Kunnanvaltuuston 11.11.2020 §70 hyväksymän Nurmijärven kunnan hallintosäännön kohdassa 137§ Esittelijät on määritelty, että lautakuntien esittelijänä toimii toimialajohtaja.

138§ Esittely on määritelty, että asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä.

Vaikuttamistoimielimissä tällä hetkellä vastuu asioiden esittelystä ja valmistelussa on puheenjohtajalla. Tämä on täysin kohtuuton menettelytapa.

Vanhusneuvosto esittää kunnanhallitukselle, että vaikuttamistoimielinten esittelijänä toimii 1.6.2021 alkaen kunnanhallituksen nimeämä viranhaltija, jolla on myös vaikuttamistoimielinten toimintaan sisältyvien asioiden valmisteluvastuu.

Jakelu

kunnanhallitus
Tiina Hirvonen
Sari Forsström

Valtuustoaloite Nurmijärven Onnenkimpale ry:n Heikkarin palvelutalossa tarjottavista palveluista

Vanhusneuvosto 01.03.2021 § 8
1371/00.02.00.02/2020

Riina Mattila, Maritta Kopsala ja Mira Lappalainen tekivät 10 allekirjoittajan tukemana valtuustoaloitteen 23.9.2020 koskien Onnenkimpale ry:n Heikkarin palvelutalossa tarjottavia palveluja. He esittävät aloitteessaan, että kunnan viranhaltijat, luottamushenkilöt (hyvinvointilautakunta), järjestöt ja Onnenkimpale ry:n edustajat kartoittavat toiminnan jatkamisen mahdollisuuksia hyvinvointipalveluiden tuottamiseksi kunnan asukkaille, erityisesti ikäihmisille ja vammaisille, tukee Heikkarin tiloja käyttäviä yhdistyksiä vuokra-avustuksella, koska keskuksen toiminta tulee jatkuva samantyyppisenä vuoden 2024 kevääseen.

Puheenjohtaja on sopinut hyvinvointikoordinaattori Kaisa Laineen kanssa, että valtuustoaloite tuodaan vanhusneuvoston käsittelyyn 1.3.2021. Tämän jälkeen asiaa etenee hyvinvointilautakunnan kautta kunnanhallitukselle ja valtuustolle. Valtuustoaloitteen sisällöstä ja tarvittavista toimenpiteistä järjestetään keskustelu torstaina 18.2.2021.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Vanhusneuvosto päättää omasta kannanotostaan kokouksessa.

Päätös

Vanhusneuvosto hyväksyi kannanoton. Kannanotto toimitetaan kunnanhallitukselle ja hyvinvointilautakunnalle.
Vanhusneuvosto piti tärkeänä, että valtuustoaloite käsitellään myös vammaisneuvostossa.

Vanhusneuvoston kannanotto valtuustoaloitteesta

Palveluverkkosuunnitelmassa olevan väestönkehitystä kuvaavan tilaston mukaan kunnan ikärakenne muuttuu merkittävästi, sillä suurin osa kasvusta tulee vanhimmista ikäluokista. Vuoteen 2040 mennessä 60-vuotiaiden ja vanhempien määrän ennakoitaan kasvavan nykyisestä merkittävästi (67%) ja työikäisten jonkin verran (18%), mutta lasten ja nuorten (alle 20-vuotiaat) määrän ennustetaan laskevan hieman (-8%). Yli 80-vuotiaiden määrän ennustetaan lähes kolminkertaistuvan nykyisestä.

Kunnan perustehtävänä on edelleen kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Lisäksi kunnan on vahvistettava osana kunnan strategista suunnittelua valtuustokausittain suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä. Tulevan väestönkehityksen vastaamiin haasteisiin on kehitettävä erilaisia

hyvinvointipalveluja niin hoivaa kuin omatoimisesti ja itsenäistä selviämistä tarvitseville. Kunnan oman suunnitelman lisäksi Keusote valmisteleo parhaillaan kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen näkemykseen perustuvaa hyvinvointisuunnitelmaa. Sekä kunnan että Keusoten suunnitelmien valmistelussa vanhusneuvostojen tulee olla mukana (Vanhuspalvelulaki 11§, Kuntalaki 27§).

Sosiaali- ja terveystalveluissa strategisena tavoitteena on ollut laitoshoidon vähentäminen ja kotona tai kodinomaisissa oloissa selviämisen lisääminen on sitten kysymys kotihoidosta tai muista tukipalveluista. Kotihoidosta on tullut pitkälti ympärivuorokautisen hoidon korvike. Kotihoito säästää rahaa, mutta ei tietyn rajan (hoitokertojen määrä) jälkeen. Kotihoidossa on tällä hetkellä myös entistä enemmän huonokuntoisia vanhuksia, jotka hoivaavat toinen toisiaan. Heidän paikkansa olisi todellisuudessa joku laitoshoitopaikka.

Jotta selviämme ikäihmisten voimakkaasta kasvusta ja sen aiheuttamasta kustannuspaineesta, tarvitsemme ennaltaehkäisevää toimintaa, joka siirtää pysyvämpää hoivatarvetta eteenpäin.

Vanhusneuvoston mielestä ikääntyvien palvelutarpeet voidaan jakaa selkeästi neljään eri kategoriaan: 1. Päivätoiminta, 2. Palvelukorttelit ja 3. Ikäihmisten olohuoneet/Toimintakeskukset ja 4. Omatoiminen toiminta.

Päivätoiminta

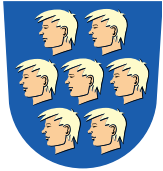
Ikääntyneiden päivätoimintaa toteutetaan tällä hetkellä sosiaalihuoltolain (1301/2014) 19§ mukaisesti. Päivätoimintapäivä sisältää Keusoten nykyisen ohjeistuksen mukaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä tukevaa toimintaa. Tärkeänä osana päivää on sosiaalinen kanssakäyminen ja vertaisryhmän tuki sekä asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen. Päivätoimintapäivään sisältyy tarvittaessa yksilöllistä apua ja hoivaa toimintakykyä tukien. Päivätoiminta on tarkoitettu tällä hetkellä asiakkaille, jotka eivät terveytensä tai kuntonsa vuoksi voi osallistua muihin kunnan, yhdistysten tai järjestöjen toimintaan. Päivätoiminnan kohderyhmänä voivat olla myös kuntoutuvat ja kotiutuvat asiakkaat, joiden kotona asumista edistetään ryhmätoiminnalla. Keusote on kehittämässä päivätoimintaan uutta toimintamallia.

Palvelukorttelit

Tavoitteena on, että ikääntyneet asuvat kuntien taajamissa itsenäisesti ja hyödyntävät korttelin palveluja, kotona asumisen helpottamiseksi. Näitä palveluja ovat mm. siivous- ja ruokailupalvelut sekä liikunta- ja virkistysmahdollisuudet. Taajamien palvelukorttelikonaisuuteen kuuluu erilaisia asumismuotoja, kuten yhteisöasumista, itsenäistä senioriasumista ja palveluasumista. Nurmijärven kunnan palveluverkkosuunnitelmaa tulee päivittää koskemaan myös ikääntyvien asukasryhmän tarpeet ja niissä tarvittavat tilaratkaisut. Päivitettävässä palveluverkkosuunnitelmassa tulee olla mukana kolmen päätaajaman keskustoihin sijoittuvat palvelukorttelit sekä ikäihmisten olohuoneet/toimintakeskukset.

Ikäihmisten olohuoneet/Toimintakeskukset

Ikäihmisten olohuoneiden toiminnan tavoitteena on ikäihmisten yksinäisyyden vähentäminen ja yhteisöllisyyden lisääminen ylläpitämällä kohtaamispaikkoja, joissa voi viettää aikaa seurustellen mukavan tekemisen parissa. Toimintaan sisältyy virikkeiden tarjoaminen ja vertaistoiminta. Ikäihmisten olohuoneet on tarkoitettu omatoimisille ikäihmisille tai saattajan/läheisen kanssa osallistuville. Ohjelmassa voi olla liikuntaa, peli-iltoja, kädentaitoryhmiä, porinapiirejä, musiikki-iltamia, kulttuuria, tietovisoja, bingo tai mukana voi olla esiintyjä, vierailijoita tai näyttelyitä. Olohuoneiden osallistujat voivat osallistua sisällön tuottamiseen. On tärkeätä, että olohuoneet ovat

esteettämiä ja helposti saavutettavissa.

Omatoiminen toiminta

Tähän kategoriaan lukeutuvat ne, jotka päättävät ja valitsevat itse tarvitsemansa palvelut tarjolla olevista julkisista ja yksityisistä palveluista ja toiminnasta. Näistä kunnan ei vanhusneuvoston mielestä tarvitse olla huolissaan. Vanhusneuvoston mielestä valtuustoaloitteen tekijät viittaavat aloitteessaan nimenomaan uudenlaisen kokonaisratkaisun löytämiseen. Vanhusneuvoston mielestä kunnan tehtävänä on luoda edellytyksiä toiminnalle, joissa eri toimijat voivat olla tuottamassa niitä asiakkaille. Kunnallisille luottamus- ja vaikuttamistoimielimille pitää antaa mahdollisuus lausua mielipiteensä päivätoiminnasta ja sen kehittämisestä ennen toimintamallin käyttöönottoa.

Vanhusneuvoston mielestä Nurmijärven kunnan jokaiseen päätaajamaan tulee asemakaavassa varata taajaman keskustaan paikka ikääntyvien ihmisten palvelukorttelille, jossa ikääntyvät voivat viettää turvallista ja toimintarikasta elämää.

Lisäksi vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että kunnan kolmeen päätaajamaan perustetaan Ikäihmisten olohuoneet/toimintakeskukset, joissa toiminnan tavoitteena on ikäihmisten yksinäisyyden vähentäminen ja yhteisöllisyyden lisääminen ylläpitämällä kohtaamispaikkoja, joissa voi viettää aikaa seurustellen mukavan tekemisen parissa. Vanhusneuvoston mielestä olohuoneiden perustaminen tulee aloittaa Kirkonkylästä, jossa toiminta voidaan helposti käynnistää esteettömyyden ja helpon saavutettavuuden vuoksi Heikkarin palvelutalossa. Eri puolella Suomea toimivat olohuoneet toimivat pääsääntöisesti palvelutalojen yhteydessä. Kirkonkylän jälkeen Ikäihmisten olohuone tulee perustaa Klaukkalaan ja sen jälkeen Rajamäkeen.

Vanhusneuvoston mielestä toiminnan käytännön toteuttajana voi olla yhdistys tai useamman yhdistyksen muodostama allianssi, joka hakee toimintaan ulkopuolista rahoitusta. STEA on tukenut eri puolella Suomea toimivia yhdistyspohjaisia olohuoneita. Tärkeätä on kuitenkin, että kolmannen sektorin toimijoilla on kunnan tuki asialle. Tällainen malli on useammalla paikkakunnalla osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi.

Lisäksi vanhusneuvosto esittää, että Heikkarin palvelukeskusta käyttäville yhdistyksille myönnetään vuokratukea 1.6.2021 lukien, kun kunnan vuokrasopimus päättyy Onnenkimpale Oy:n kanssa. Käyttäjähdistyksille on tärkeätä, että tilat ovat esteettämiä ja helposti saavutettavia.

Jakelu

kunnanhallitus
kunnanvaltuusto
hyvinvointilautakunta

Liitteet

Liite[1]

Valtuustoaloite 23.9.2020; Nurmijärven Onnenkimpale ry:n Heikkarin palvelutalossa tarjottavien palveluiden kehittäminen, ikäihmisten ja vammaisten palveluiden säilyttäminen.

Pankkipalvelut Nurmijärvellä

Vanhusneuvosto 01.03.2021 § 9
93/00.01.02.05/2021

Vanhusneuvosto käsitteli pankkipalveluita Nurmijärvellä kokouksessaan 25.1.2021 ja päätti pyytää Nurmijärvellä toimivia pankkeja yhteiseen keskusteluun vanhusneuvoston ja Nurmijärven kunnan edustajien kanssa 1.3.2021.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Vanhusneuvosto päättää jatkotoimenpiteistä pankkien kanssa käytävän keskustelun pohjalta.

Päätös

Vanhusneuvosto kävi ennen varsinaisen kokouksen alkua keskustelun pankkien ja kunnan edustajan kanssa. Paikalla olivat Uudenmaan Osuuspankista Satu Laamanen, Lammin Säästöpankista Martti Hakala sekä kunnan edustajana talousjohtaja Ville Rajahalme.

Tilaisuudessa keskusteltiin ikäihmisten pankkipalveluiden saavutettavuudesta ja siitä olisiko kunnan mahdollista ottaa omiin asiakaspalvelutiloihinsa Nurmijärvellä toimivien pankkien materiaalia jaettavaksi ja samalla auttaa ikäihmisiä saavuttamaan pankkipalvelut paremmin.

Jakelu

Katja Vuorinen

Liitteet

Liite[2]

Pankkipalvelut Nurmijärvellä kutsu

Hyvinvointisuunnitelman 2017-2020 arviointi

Vanhusneuvosto 01.03.2021 § 10
290/12.00.07/2021

Hyvinvointitoimiala pyytää toimialoja ja yksiköitä tarkastelemaan hyvinvointisuunnitelmaan laadittuja tavoitteita ja toimenpiteitä sekä arvioimaan suunnitelman toteutumista. Vastaukset pyydetään toimittamaan 5.3.2021 mennessä.

Valmistelua varten lähetetty aineisto on liitteenä. Vanhusneuvoston esitys toimitetaan jäsenille viimeistään 24.2.2021.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Vanhusneuvosto päättää lausuntonsa hyvinvointisuunnitelman 2017 – 2020 arvioinnista kokouksessa.

Vanhusneuvosto teki kokouksessaan 4.12.2020 esityksiä seuraaviin kohtiin:

- Turvallisen ja esteettömän liikkumisen edistäminen
- Liikenteen sujuvuuden kehittäminen
- Turvallinen, viihtyisä ja siisti asuinympäristö ja 4(4)
- Ikäihmisten hyvinvoinnin tukeminen.

Näiden kohteiden arviointi on tehty arviointilomakkeelle siltä osin kun käytettävissä on ollut riittävä tilastotietoa. Arviointilomake on liitteenä. Vanhusneuvoston tulisi voida osallistua myös Keusotelle siirtyneiden palvelujen arviointiin vanhuspalvelulain 5 ja 6§:n mukaisesti.

Arviointilomakkeessa on kommentoitu joitakin sellaisia kohtia, joihin vanhusneuvosto otti kantaa jo antaessaan lausuntoa suunnitelmasta.

Päätös

Hyväksytään esityksen mukaisesti.

Jakelu

Kaisa Laine

Liitteet

Liite[3]

HYVINVOINTISUUNNITELMAN 2017 arvioinnin lomakkeet vanhusneuvosto

Nurmijärven kunnan Voimaa vanhuuteen –hanke

Vanhusneuvosto 01.03.2021 § 11
289/00.04.02/2021

Nurmijärven kunta on hakemassa mukaan valtakunnalliseen Voimaa vanhuuteen –hankkeeseen 2021 – 2024. Liikuntatoimi järjesti hankkeen tiimoilta teams –tiedotustilaisuuden eri toimijoille. Voimaa vanhuuteen –ohjelman päämääränä on edistää vielä kotona itsenäisesti pärjävien, toimintakyvyltään heikentyneiden ikäihmisten (75+) liikkumiskykyä, osallisuutta, yhdenvertaisia liikkumismahdollisuuksia sekä itsenäistä selviytymistä terveystoiminnan avulla.

Hankehakemus pitää jättää 26.2.2021 mennessä. Liikuntatoimi pyysi eri toimijoilta ilmoittamaan 16.2.2021 mennessä halukkuutensa olla mukana hankkeessa, jos se toteutuu. Puheenjohtaja ilmoitti 16.2.2021 sähköpostilla liikuntapäällikkö Joose Kemppaiselle, että vanhusneuvosto on mukana hankkeessa ja että vanhusneuvosto käsittelee asian virallisesti kokouksessaan 1.3.2021.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Vanhusneuvosto päättää osallistua Voimaa vanhuuteen –hankkeeseen, mikäli kunta valitaan mukaan hankekuntien joukkoon.

Päätös

Vanhusneuvosto päättää osallistua Voimaa vanhuuteen -hankkeeseen esityksen mukaisesti.

Jakelu

Liitteet

Liite[4]

Voimaa vanhuuteen-hanke esittely

Ilmoitusasiat

Vanhusneuvosto 01.03.2021 § 12

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkitään tiedoksi seuraavat ilmoitusasiat.

Vanhusneuvostolle jaetut sähköpostiviestit:

THL julkaisu ikääntyneisiin kohdistuvasta kaltoinkohtelusta ja sen tunnistamisesta huoli-ilmoituksen avulla

Koronarokotukset asiakaskirje ikääntyneille

PTK OTE [kunnan toimielinorganisaatio] / Nurmijärven kunnanvaltuusto § 8 27.1.2021

PTK OTE [NUUKA] / Nj kv § 6 27.1.2021

PTK OTE / palv.verkkosuunn. / Nurmijärven kunnanvaltuusto § 5 27.1.2021

Kutsu kuljetuspalvelujen kilpailutuksen työryhmään

Asiakasohjaus osana ikäihmisten arkea ja videoaihe – kysely

Kotihoidon alueellisen oston hankinta

Kysely ikäihmisille - yhteenveto

Kehitys- ja keskusteluasiat

Vanhusneuvosto 01.03.2021 § 13

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkitään tiedoksi seuraavat asiat.

Vanhusten viikon pääjuhla

- kirkkoherra Tuhkaselta pyydetty käyttöön 4.10.2021 juhlaa varten Klaukkalan kirkon tilat

Kunnan kysely ikäihmisille

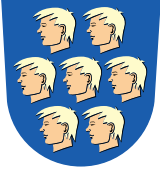
Kaisa laine laati ikäihmisille kohdistetun hyvinvointikyselyn, jota jaettiin sähköisesti sekä paperilomakkeina vastattavaksi.

Kyselyn tuloksia tullaan käyttämään myös hyvinvointikertomuksen raportoinnissa apuna.

Liitteet

Liite[5]

KYSELY NURMIJÄRVEN IKÄIHMISILLE - YHTEENVETO 2021 03 01 vanhusneuvosto

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 7, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHhI 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- vaaliviranomaisen tekemää päätöstä (VaaliL 45, 66 ja 83 §).